

ÎNCHEIERE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, – Svetlana Filincova

Judecători – Iurie Bejenaru, Maria Ghervas

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, intervenient accesoriu L.P., privind anularea deciziei nr. 047/14 din 11 aprilie 2014, precum și cererea de chemare în judecată a Ministerului Sănătății RM către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, D.I.S., intervenienți accesorii Comisia Națională de Integritate și Uniunea Avocaților, privind anularea deciziei nr. 047/14 din 11 aprilie 2014 și a răspunsului CPEDA nr. OG 541/ din 11 iulie 2014,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității, și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 06 august 2014, Instituția Medico Sanitară Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității privind anularea integrală a deciziei nr. 047/14 din 11 aprilie 2014, a Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 13 ianuarie 2014, L.P. a depus la Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității o plângere, privind denunțarea discriminării admisă de spital față de fiul său, în baza dezabilității de sănătate mintală.

În urma examinării plângerii, prin decizia nr. 047/14 din 11 aprilie 2014, Consiliul a constatat că: 1) faptele expuse în plângere reprezintă negarea acomodării rezonabile a pacientului cu dezabilitate (cu probleme de sănătate mintală) în acces la servicii medicale în sănătatea mintală din partea Spitalului

Clinic de Psihiatrie, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 1, 2 coroborat cu art. 8 lit. b) din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității; 2) faptele expuse în plângere reprezintă victimizarea petiționarei de către Spitalul Clinic de Psihiatrie or. Codru și sunt contrare art. 1 și 2 din Legea nr. 121 privind asigurarea egalității; recomandând Spitalului Clinic de Psihiatrie să realizeze acomodarea rezonabilă a pacienților cu dezabilități (cu probleme de sănătate mintală) pentru înlăturarea oricăror bariere în realizarea dreptului de acces la servicii medicale în sănătate mintală, iar Procuraturii Generale a Republicii Moldova să realizeze obligația pozitivă ce-i revine de a investiga cu diligență și imparțial sesizarea Consiliului despre posibilele crime de ură, comise față de pacienții cu dezabilități (cu probleme de sănătate mintală) în Spitalul Clinic de Psihiatrie.

De asemenea, contrar prevederilor pct. 54 din Regulamentul de activitate al Consiliului, decizia nr. 047/14 din 11 aprilie 2014 este semnată doar de președintele Consiliului și de secretarul Consiliului, nefiind semnată de membrii care au participat la adoptarea acesteia. Mai mult ca atât, la emiterea acesteia a avut loc încălcarea prevederilor pct. 66 din Regulamentul de activitate a Consiliului, deoarece decizia contestată nu a fost comunicată părților în termen de 10 zile de la adoptare, ci peste aproape o lună după adoptare, la data de 14 mai 2014.

Instituția Medico Sanitară Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie a constatat și existența unui conflict de interese în cazul membrului Consiliului - D.I.S., care în anul 2012, prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 384 din 19 aprilie 2012 a fost numită și a exercitat, contra plată, funcția de ombudsman în psihiatrie în cadrul unui proiect finanțat și susținut de PNUD Moldova.

La data de 10 iunie 2014, Instituția Medico Sanitară Publică Spitalul Clinic de Psihiatrie, a depus o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 047/14 din 11 aprilie 2014, invocând nerespectarea normelor ce reglementează conflictul de interese și imparțialitatea, procedura de depunere a plângerii la Consiliu, procedura de conciliere, cerere care a fost respinsă de către Consiliu, considerând-o neîntemeiată.

La data de 14 august 2014, Ministerul Sănătății a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și copârâtei D.I.S., intervenienți accesorii Comisia Națională de Integritate și Uniunea Avocaților, solicitând anularea deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității din nr. 047/14 din 11 aprilie 2014 și a răspunsului Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității către Ministerul Sănătății nr. OG 541/1 din 11 iulie 2014.

În motivarea acestor pretenții, Ministerul Sănătății a indicat că, la 13 iunie 2014, a înaintat Consiliului cererea prealabilă nr. 12jur-8/143, prin care a solicitat revocarea integrală și completă a deciziei Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității nr. 047/14 din 11 aprilie 2014, considerând-o lipsită de suport probatoriu, neîntemeiată și ilegală. Prin Răspunsul Consiliului nr. OG 541/1 primit de Ministerul Sănătății, la data de 14 iulie 2014, cererea prealabilă a fost respinsă. Ministerul Sănătății nu este de acord cu actele

menționate mai sus, le consideră ilegale, fiind emise cu încălcarea prevederilor legale, a competenței și a procedurii stabilite și fiind pasibile de a fi anulate în temeiul art. 26 alin. (1) lit. a), lit. b) și lit. c) al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, precum și în baza art. 12 alin. (1) al Legii nr. 16-XVI din 15 februarie 2008 cu privire la conflictul de interese.

În cadrul examinării cazului respectiv și la emiterea Deciziei contestate, Consiliul s-a bazat pe o serie de mărturii inadmisibile și neprobate corespunzător și în astfel de condiții, nu este clar în baza căror probe Consiliul a ajuns la concluzia că ar exista careva aspecte presupus discriminatorii cum ar fi:

- 1) lipsa plimbărilor la aer liber a lui D.I.S. pe durata tratamentului în staționarul spitalului;
- 2) neoferirea asistenței pacientului D.I.S. pentru efectuarea igienei personale;
- 3) lipsa condițiilor satisfăcătoare de trai și tratament în secția nr. 8 a spitalului.

Astfel, nu au fost administrate careva dovezi, precum că D.I.S. ar fi fost infectat de maladii în perioada în care se afla la tratament, însă, în situația în care IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie deține autorizație sanitară de funcționare și certificat de acreditare, Consiliul nu are probe prin care ar constata o presupusă existență a deosebirii, excluderii, restricției ori preferinței în exercitarea dreptului la asistență psihiatrică în condiții conforme normelor de igienă și sanitare.

Prin hotărârea judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2016, a fost admisă în parte cererea de chemare în judecată formulată de IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie și Ministerul Sănătății RM către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, intervenient accesoriu L.P.. Decizia emisă de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității în cauza nr. 047/14 din 11 aprilie 2014 a fost anulată în partea punctului 1 și 2. În rest pretențiile formulate în cererile de chemare în judecată de IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, intervenient accesoriu L.P., precum și în cererea de chemare în judecată declarată de Ministerul Sănătății RM către Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și Doina Ioana Străisteanu, intervenienți accesorii Comisia Națională de Integritate și Uniunea Avocaților, au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității, și menținută hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2016.

La data de 30 ianuarie 2017, Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, casarea parțială a hotărârii judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2016, cu adoptarea unei decizii prin care să fie respinsă integral acțiunea înaintată de IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie și Ministerul Sănătății al RM.

În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat

pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind aplicate eronat normele materiale și procedurale.

La data de 07 februarie 2017, Ministerul Sănătății al RM a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2016, casarea parțială a hotărârii judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2016, cu adoptarea unei decizii prin care să fie admise integral pretențiile înaintate de Ministerul Sănătății al RM.

La data de 16 martie 2017, Ministerul Sănătății al RM a depus referință la cererea de recurs declarată de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, solicitând respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

Analizând temeiurile invocate în cererile de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile declarate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității, neîntemeiate și care urmează a fi declarate inadmisibile, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursurilor împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) CPC, în sarcina recurenților este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În speță, însă criticile invocate de recurenți nu pot duce la admisibilitatea recursurilor, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 CPC, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursurilor, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursurilor, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursurilor nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursurilor ca fiind admisibile.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererile de recurs declarate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursurilor ca fiind admisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecători –

Svetlana Filincova,

Iurie Bejenaru,

Maria Ghervas